

P M

Previsions Macroeconòmiques

Escenari macroeconòmic de Catalunya per a l'any 2015

Desembre de 2014

Previsions Macroeconòmiques

Escenari macroeconòmic de Catalunya per a l'any 2015

Desembre de 2014

ISSN: 2013-2182

© **Generalitat de Catalunya. Departament
d'Economia i Coneixement**

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons del tipus reconeixement d'autoria, usos no comercials i sense obra derivada.

Resum de la llicència:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Llicència completa:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Edició

Direcció General de Política i Promoció Econòmica

Rambla de Catalunya, 19-21

08007 Barcelona

<http://gencat.cat/economiaiconeixement>

Maquetació

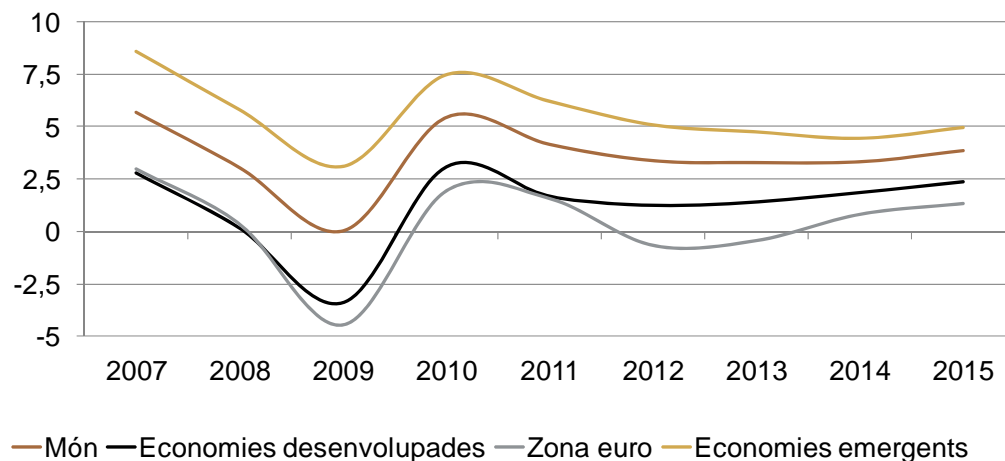
Montserrat Romagosa Huguet

Disseny gràfic

Enric Jardí

El creixement de l'economia mundial es manté molt estable, en valors propers al 3 %, per tercer any consecutiu (3,4 % el 2012, 3,3 % el 2013 i 3,3 % el 2014), i s'espera que el 2015 es recuperará lleugerament, de manera que l'avanç del PIB mundial se situarà en un 3,8 %, taxa que, tot i la millora, dista força de la dels anys anteriors a la crisi. Les economies emergents continuaran registrant els creixements més elevats (un 4,4 % el 2014 i un 5 % el 2015), mentre que les economies desenvolupades creixeran amb un ritme més pausat (un 1,8 % el 2014 i un 2,3 % el 2015). Encara que el creixement d'aquests dos grans conjunts de països continua sent molt diferent, la distància que els separa s'ha anat disminuint des de l'any 2012, a causa de la desacceleració de les economies emergents i la suau recuperació de les economies desenvolupades.

Evolució del PIB (%)

Font: FMI.

Les previsions actuals tornen a posar en evidència que la dinàmica econòmica de la zona euro és molt feble i s'allunya de la del conjunt d'economies desenvolupades. El creixement econòmic de la zona euro es manté dèbil (un 0,8 % el 2014 i un 1,3 % el 2015, segons l'FMI), especialment si es compara amb la previsió de creixement dels Estats Units (un 2,2 % el 2014 i un 3,1 % el 2015). Les perspectives de la Comissió Europea encara són menys optimistes i preveuen que la zona euro només creixerà un 1,1 % el 2015.

A hores d'ara, la debilitat de l'economia europea es presenta com un dels principals riscos per a la recuperació de l'economia mundial, agreujats per l'amenaça que la baixa inflació derivi en una fase de deflació, tot i les actuacions que ha emprès el BCE per evitar-la. Per això, van cobrant força les recomanacions de relaxar la política fiscal de la zona euro i, fins i tot, d'introduir polítiques que incentivin inversions que dinamitzin la demanda interna i el creixement econòmic potencial.

Previsions de l'economia internacional

(% de variació interanual)

	2013	2014 (p)	2015 (p)
PIB			
Economia mundial	3,3	3,3	3,8
Economies avançades	1,4	1,8	2,3
Economies emergents i en desenvolupament	4,7	4,4	5,0
Unió Europea			
Regne Unit	1,7	3,2	2,7
Zona euro	-0,4	0,8	1,3
Estats Units	2,2	2,2	3,1
Japó	1,5	0,9	0,8
Xina	7,7	7,4	7,1
Índia	5,0	5,6	6,4
Rússia	1,3	0,2	0,5
Brasil	2,5	0,3	1,4
Comerç mundial de béns i serveis (volum)	3,0	3,8	5,0
Preu del petroli (en dòlars dels EUA)	-0,9	-1,3	-3,3

(p) Previsió.

Font: FMI (octubre del 2014).

Es confiava que l'economia alemanya seria el principal motor europeu, però la debilitat que mostra fa que la Comissió Europea prevegi que tan sols creixerà un 1,3 % el 2014 i un 1,1 % el 2015. Al mateix temps, l'economia francesa està estancada i immersa en un ajust important, de manera que només creixerà un 0,3 % el 2014 i un 0,7 % el 2015. Encara és pitjor la situació d'Itàlia, ja que s'espera que continuarà en recessió el 2014 i creixerà un modest 0,6 % el 2015. En aquest context, destaquen els resultats que s'estimen per a Espanya, atès que la Comissió Europea xifra en un 1,2 % el creixement del 2014 i en un 1,7 % el del 2015 (el Govern espanyol preveu que el creixement del 2015 serà d'un 2 %). Només algunes economies més petites creixeran amb un ritme més elevat el 2015: Irlanda (3,6 %); Letònia, Grècia i Malta (2,9 %); Eslovàquia (2,5 %); Luxemburg (2,4 %), i Estònia (2 %). Lituània, que té previst incorporar-se a la zona euro a principis del 2015, també presenta unes bones perspectives de creixement (3,1 %).

Després de cinc anys d'ajustos, l'economia espanyola torna a créixer el 2014. Segons el Govern espanyol, aquest creixement se situarà en un 1,3 % l'any 2014 i aquesta tendència positiva es consolidarà el 2015, amb un creixement del 2 %. Les expectatives de creixement de l'economia espanyola que plantegen els diversos organismes internacionals són una mica més prudentes. Així, en les previsions més

Previsions del PIB dels països de la zona euro

(% de variació interanual del PIB)

	2013	2014 (p)	2015 (p)
Alemanya	0,1	1,3	1,1
França	0,3	0,3	0,7
Itàlia	-1,9	-0,4	0,6
Espanya	-1,2	1,2	1,7
Països Baixos	-0,7	0,9	1,4
Bèlgica	0,3	0,9	0,9
Àustria	0,2	0,7	1,2
Grècia	-3,3	0,6	2,9
Portugal	-1,4	0,9	1,3
Finlàndia	-1,2	-0,4	0,6
Irlanda	0,2	4,6	3,6
Eslovàquia	1,4	2,4	2,5
Eslovènia	-1,0	2,4	1,7
Luxemburg	2,0	3,0	2,4
Letònia	4,2	2,6	2,9
Estònia	1,6	1,9	2,0
Xipre	-5,4	-2,8	0,4
Malta	2,5	3,0	2,9
Lituània	3,3	2,7	3,1
Zona euro	-0,5	0,8	1,1

(p) Previsió.

Font: Comissió Europea (novembre del 2014).

recents, l'FMI, la Comissió Europea i l'OCDE estimen que el creixement de l'economia espanyola se situarà en un 1,7 % el 2015. La demanda interna és el motor de la recuperació de l'economia espanyola, ja que el 2014 el sector exterior detraurà una dècima al creixement previst (segons el Govern espanyol), tot i que el 2015 hi aportarà dues dècimes. La recuperació de la demanda interna es produeix després d'una fase de contracció molt acusada: entre el 2007 i el 2013 la despesa en consum de les llars es va reduir en un 11 % i la formació bruta de capital va caure un 36,5 %. Els guanys de productivitat i competitivitat han contribuït a la recuperació de l'economia espanyola, malgrat que els alts valors d'endeutament i d'atur limiten la capacitat de creixement, especialment en el context de dèbil creixement econòmic d'Europa.

L'economia catalana és molt sensible a la dinàmica del seu entorn, a causa de la gran obertura comercial que la caracteritza. En aquest sentit, la manca de dinamisme dels països europeus representa un obstacle, perquè el comerç intracomunitari és majoritari en l'estructura

Previsions macroeconòmiques d'Espanya

		2013	2014 (p)	2015 (p)
PIB pm (base 2010)	% de variació real	-1,2	1,3	2,0
Demanda interna	Aportació al creixement	-2,7	1,4	1,8
Despesa en consum de les llars ¹	% de variació real	-2,3	2,0	2,1
Despesa en consum de les administracions públiques	% de variació real	-2,9	0,2	-1,0
Formació bruta de capital fix	% de variació real	-3,7	1,5	4,4
Saldo exterior	Aportació al creixement	1,4	-0,1	0,2
Exportacions de béns i serveis	% de variació real	4,3	3,6	5,2
Importacions de béns i serveis	% de variació real	-0,5	4,4	5,0
Llocs de treball creats ²	% de variació	-3,3	0,7	1,4
Taxa d'atur estimat (EPA)	% d'atur / població activa	26,1	24,7	22,9
Productivitat per ocupat	% de variació real	2,1	0,6	0,7
Cost laboral unitari	% de variació	-0,4	0,2	0,4
Capacitat de finançament (+) / Necessitat (-) de finançament enfront de la resta del món	% sobre el PIB	2,1	1,5	1,7

(p) Previsió.

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² En termes equivalents a temps complet.

Font: Ministeri d'Economia i Competitivitat.

exportadora catalana. Així i tot, els guanys de competitivitat que ha experimentat Catalunya, la previsió de la recuperació del comerç mundial i la depreciació de l'euro enfront del dòlar permeten esperar que les exportacions de béns i serveis continuïn augmentant. D'altra banda, el fet que les previsions s'emmarquin en uns tipus d'interès mínims i uns preus de les matèries primeres (el petroli inclòs) baixos és força favorable a una economia transformadora com la catalana.

Sota aquesta hipòtesi de treball, les previsions fixen el creixement del PIB de Catalunya en un 1,5 % el 2014 i en un 2,2 % el 2015. Pel que fa al comerç internacional de béns i serveis, tot i que es preveu que les exportacions creixeran notablement, el fort impuls de les importacions comportarà un saldo negatiu amb l'estranger (-6 dècimes) el 2014; el 2015 la detracció serà inferior (en una dècima), gràcies a la millora de les exportacions i la moderació de les importacions. D'altra banda, es preveu que el saldo comercial amb la resta d'Espanya serà positiu tots dos anys (0,5 punts el 2014 i 0,3 punts el 2015), com a conseqüència de l'impuls de l'economia espanyola i de la seva demanda. En conjunt, s'estima que la demanda exterior contribuirà negativament al creixement del PIB (-0,1 punts) el 2014, però registrarà valors positius (0,2 punts) el 2015.

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

		2013	2014 (p)	2015 (p)
PIB pm (base 2008)	% de variació real	-0,5	1,5	2,2
PIB pm (base 2008)	Milions d'euros	203.615	207.397	213.684
Demanda interna	Aportació al creixement	-2,7	1,6	2,0
Despesa en consum de les llars	% de variació real	-2,2	2,1	2,1
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	% de variació real	-3,5	-0,1	1,1
Formació bruta de capital ²	% de variació real	-5,2	2,6	4,0
Saldo exterior	Aportació al creixement	2,2	-0,1	0,2
Saldo amb l'estranger	Aportació al creixement	0,9	-0,6	-0,1
Exportacions de béns i serveis	% de variació real	1,0	4,3	5,3
Importacions de béns i serveis	% de variació real	-1,4	6,9	6,4
Saldo amb la resta d'Espanya	Aportació al creixement	1,3	0,5	0,3
Llocs de treball creats ³	Milers	-95,3	25,1	47,9
Llocs de treball creats ³	% de variació	-3,3	0,9	1,7
Taxa d'atur estimat (EPA)	% atur / població activa	23,1	20,2	17,9

(p) Previsió.

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ En termes equivalents a temps complet.

Font: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Coneixement.

Les previsions de la demanda exterior representen un canvi significatiu del paper que aquest agregat ha tingut durant els darrers anys. Així, el saldo comercial amb l'estranger deixa de fer l'aportació positiva que, des del 2008, ajudava a pal·liar la contracció de la demanda interna, atès que el creixement de les importacions absorbeix la millora de les exportacions. Aquest comportament de les importacions l'expliquen dos factors fonamentals: d'una banda, l'impuls de la despesa en consum de les llars i el creixement de la inversió en béns d'equipament i, de l'altra, l'augment d'activitat de la producció industrial, que impulsa la importació de béns intermedis.

Les estimacions palesen el nou protagonisme de la demanda interna, que el 2014 aportarà 1,6 punts percentuals al creixement del PIB, i el 2015, 2 punts percentuals. Segons aquestes previsions, la despesa en consum de les llars avançarà un 2,1 % tant el 2014 com el 2015, gràcies a la recuperació de l'ocupació i les rendes, a la millora de la riquesa financera de les llars i als tipus d'interès baixos. D'altra banda, la despesa en consum de les administracions públiques creix un 1,1 % el 2015, després del fort retrocés que va acumular durant els anys anteriors. Es preveu que l'avanç de la formació bruta de capital serà d'un 2,6 % el 2014 i d'un 4 % el 2015. L'estimació d'aquestes dades porta implícita la consideració que el 2014 les inversions en béns

d'equipament experimentaran una notable recuperació i que aquesta es mantindrà durant el 2015, per bé que amb un ritme una mica inferior. Aquesta millora de la inversió, que ja s'està fent palesa en les dades de la comptabilitat dels dos primers trimestres del 2014, respon a la renovació de la inversió productiva, després d'anys de contracció. Pel que fa a la inversió en construcció, tot i que es preveu que durant el 2014 encara es mantindrà negativa, registrarà valors més suaus que el 2013, principalment gràcies a l'increment de les inversions en habitatge i en construcció no residencial. S'espera que aquesta dinàmica tingui continuïtat el 2015 i permeti un creixement del conjunt de la inversió en construcció.

Com a conseqüència de la millora de l'economia catalana, des de finals del 2013 ha tingut lloc una creació neta de llocs de treball. Aquesta dinàmica s'ha refermat, durant els primers trimestres del 2014, amb un notable creixement de l'ocupació. En termes de llocs de treball equivalents a temps complet, les previsions de creixement net d'ocupació són d'un 0,9 % el 2014. D'altra banda, s'espera que la continuïtat del creixement reforci la creació de nous llocs de treball, de manera que l'ocupació a temps complet creixi un 1,7 % el 2015. En aquest escenari d'augment de l'ocupació i d'una previsible continuïtat de la disminució de la població activa, s'estima que la taxa d'atur mitjana anual se situarà en un 20,2 % el 2014 i en un 17,9 % el 2015.